

Rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet

Det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Arbetet omfattar alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för vår arbetsmiljö. Med systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) menas arbetsgivarens arbete med att undersöka, bedöma risker, genomföra åtgärder och följa upp verksamheten så att de anställda inte skadas, blir sjuka eller far illa på annat sätt.

Medverkan i arbetsmiljöarbetet

Alla chefer och medarbetare har ett ansvar för att delta i arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen. Detta ska göras i det dagliga arbetet men fångas också upp i olika forum som till exempel samverkan (medarbetarsamtal, APT, LSG och CSG), skyddsronder och riskbedömningar.

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

Fördelningen av ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna ska läggas ut så nära verksamheten som möjligt. Fördelningen följer linjestrukturen på Mittuniversitetet med rektor som ytterst ansvarig för arbetsmiljöarbetet. Som chef på mittuniversitetet är man arbetsgivarens representant på arbetsplatsen. Befogenheter och ansvar som våra chefer har framgår av fördelningsdokumentet.

Kunskap och kompetens

För att få de bästa förutsättningar att klara ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna skall personalansvarig chef genomgå en arbetsmiljöutbildning. Mittuniversitetet erbjuder arbetsmiljöutbildning varje år för de chefer och skyddsombud som har behov. Chef som tar emot en fördelning av ansvar för arbetsmiljöuppgifter har också ett ansvar att bedöma om denne har rätt kompetens för uppdraget eller behöver utbildning. Förutom arbetsmiljöutbildning ska alla chefer på Mittuniversitetet också genomgå en utbildning i lika villkor.

I våra verksamheter där hantering av till exempel maskiner och kemikalier sker, ska det finnas tydliga rutiner, instruktioner och utbildning för användare, både medarbetare och studenter.

Undersökning av arbetsmiljön

Fysiska skyddsronder genomförs varje år av ansvarig chef på den berörda avdelningen tillsammans med deltagare från avdelning Infrastruktur, huvudskyddsombud och lokalt skyddsombud. Det är riskerna som finns i verksamheten som avgör hur ofta skyddsronder bör genomföras. Som metodstöd för den fysiska skyddsronden använder Mittuniversitetet IA-systemet (informationssystem om arbetsmiljö) där allt dokumenteras för att lättare kunna följa upp åtgärder. Den psykosociala skyddsronden fångas upp genom Mittuniversitetets medarbetarundersökning.

Risker och ohälsa hos medarbetare fångas också upp av ansvarig chef i medarbetarsamtal och under avdelningarnas APT.

Bedömda behov av åtgärder som inte kan genomföras omedelbart ska tecknas ner i en handlingsplan.

Riskbedömning

Riskbedömning ska göras vid förändringar i verksamheten och utgå från den planerade ändringen och de eventuella risker för ohälsa och olycksfall som ändringen kan medföra. Riskbedömning ska göras innan förändringen genomförs och avse tiden efter genomförd förändring. *Metodstöd för arbetet finns i Mittuniversitetets IA-system, där allt också dokumenteras.*

Bedömda behov av åtgärder som inte kan genomföras omedelbart ska tecknas ner i en handlingsplan.

Vidta åtgärder och ta fram handlingsplan

Handlingsplaner för arbetsmiljön upprättas efter riskanalyser och skyddsronder i de fall en åtgärd inte kan göras omedelbart. En handlingsplan ska också upprättas efter ett tillbud eller ett olycksfall för att förhindra liknande fall i framtiden. Som metodstöd och dokumentation använder Mittuniversitetet IA-systemet.

Rapportering och utredning av tillbud och olyckor

Medarbetare

Om medarbetare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet alternativt om något allvarligt tillbud inträffar, ska detta rapporteras *in i Mittuniversitetets IA-system*. Arbetsgivaren har sedan ansvar för att utreda orsakerna till det inträffade så att risker för ohälsa och olycksfall kan förebyggas. Samt ta fram handlingsplan för de åtgärder som inte kan hanteras omedelbart.

Vi som arbetsgivare ska dessutom upprätta en anmälan till Arbetsmiljöverket om arbetsskada lett till dödsfall eller svårare personskada samt vid tillbud som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa.

Studenter och doktorander

Vid olycksfall, färdolycksfall och vissa fall av sjukdom pga. smitta, ska även studenter och doktorander anmäla detta i *Mittuniversitetets IA-system*. Utredning av orsakerna till det inträffade kommer då att göras av ansvarig på Mittuniversitet tillsammans med studentskyddsombud. Handlingsplan tas fram för de åtgärder som inte kan genomföras omedelbart.

Företagshälsovård och studenthälsovård

Företagshälsovård

Mittuniversitetet har två leverantörer av företagshälsovård; Feelgood i Sundsvall och Previa i Östersund och Örnsköldsvik. Företagshälsovården är tydligt inriktat på att främja hälsa och arbetsglädje, förebygga sjukdom och skador och underlätta rehabilitering av den som har blivit sjuk.

Läs mer under Företagshälsa och rehabilitering ([länk](#))

Studenthälsovård

Studenthälsan arbetar förebyggande med hälsofrågor riktade till studenter. Detta görs genom att erbjuda studenterna mottagning och olika aktiviteter men även genom att informera och stötta lärarna som möter och träffar studenterna dagligen.

Årlig uppföljning av SAM

En gång per år ska en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet göras. Uppföljningen görs i samverkan. På Mittuniversitetets centrala samverkan (CSG) ska följande områden följas upp övergripande för hela Mittuniversitetet;

- statistik över tillbud och olycksfall
- statistik över anmälda kränkningar och diskrimineringsärenden
- statistik över sjukfrånvaro
- gjorda riskbedömningar och handlingsplaner
- Mittuniversitetets arbete med SAM som helhet

I Mittuniversitetets lokala samverkansgrupper (LSG) ska samma områden som ovan följas upp men på institutions-/avdelningsnivå.

Vem gör vad?

Arbetsgivaren har huvudansvaret. Prefekt/Chef behöver känna till arbetsmiljölagen och de arbetsmiljörregler som gäller, så att arbetsmiljöarbetet kan läggas upp på ett bra sätt. Arbetsgivaren har också ansvaret för att det finns skriftlig dokumentation över riskbedömningar, handlingsplaner och sammanställningar.

Alla medarbetare/studenter ska visa ett personligt ansvar för hälsa och miljö i det dagliga arbetet. Det ankommer på var och en att inte bara följa instruktioner och rutiner utan också att vara uppmärksam på och genast rapportera eventuella risker, tillbud och hot mot en god arbetsmiljö.

Skyddsombud företräder medarbetarna i arbetsmiljöfrågor och ska verka för en bra arbetsmiljö och bevaka skydd mot ohälsa och olycksfall samt bevaka att arbetsgivaren uppfyller de krav som finns på ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Studentskyddsombud företräder studenterna i arbetsmiljöfrågor och ska verka för att Mittuniversitetet uppfyller kraven i arbetsmiljölagen.

Företagshälsovården är en expertresurs i arbetsmiljöarbetet. Den kan till exempel behöva anlitas vid undersökningar och riskbedömningar och för att föreslå åtgärder och utbilda personal.